

Posudek oponenta diplomové práce

Autor: Bc. Michal Staněk

Název práce: Závinnost na vnějším prostředí, hraniční situace a strategie přežití – případová studie vybrané OOS v ČR

Oponent: doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc.

Kriteria hodnocení:	Hodnocení (1 – 4):
Zdůvodnění relevance tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru	1
Téma je relevantní, autor se zabývá tématem závislosti organizace občanské společnosti na svém prostředí, konkrétně na zdrojích z vnějšího prostředí. Zaměřuje se na chápání a projev závislosti na zdrojích; zajímá ho organizace občanské společnosti a její činnosti a cíle. Zkoumá tzv. hraniční situaci OOS, která nastává v mezidobí mezi projekty. Uvádí strategie, které organizace využívá v reakci na svojí závislost na vnějších zdrojích a vzhledem ke své hraniční situaci.	
Kvalita teoretického/konceptuálního rámce práce	1
Práce vychází z teoretického konceptu teorie závislosti na zdrojích (Pfeffer a Salancik, 1978), z institucionální teorie a z uskutečněných zahraničních výzkumů, které se týkají tématu práce - závislosti na zdrojích. Rámec představuje oblast vztahů mezi prostředím a organizacemi občanské společnosti, financování OOS a z toho vyplývající závislost OOS na svém okolí.	
Formulace cílů, výzkumných otázek či hypotéz	1-2
Cílem práce bylo porozumění závislosti OOS v ČR na vnějších zdrojích a z ní vyplývající předpokládaný vliv vnějších zdrojů na činnost a cíle OOS, porozumění a vysvětlení hraniční situace a jednotlivých strategií, které organizace občanské společnosti využívá v návaznosti na svojí závislost na vnějších zdrojích a potřebě „přežít“. Výzkumné otázky jsou: • Jakým způsobem se projevuje závislost na vnějších zdrojích na organizaci občanské společnosti a na její činnosti a cílech za posledních 5 let? • Jakým způsobem OOS reaguje na svojí závislost na zdrojích z vnějšího prostředí a jaké využívá strategie vypořádání se s touto závislostí za posledních 5 let? Během zpracování testu se objevilo téma, které se ukázalo zajímavé a podstatné, a proto autor formuluje další výzkumnou otázku: • Jakým způsobem vzniká a projevuje se hraniční situace OOS a jakým způsobem ji OOS řeší?	
Metody získávání a analýzy dat a jejich použití	1
Výzkumný design použitý v diplomové práci je případová studie s jedním případem. Charakteristiky OOS, kterou v práci M. Staněk zkoumal, jsou: – servisní, veřejně prospěšná organizace občanské společnosti s právním formou o.p.s, fungující na území České republiky po dobu 5 let, je nečlenská a v její struktuře zdrojů převažují zdroje z vnějšího prostředí nad vlastními. Výzkum byl proveden v organizaci, která byla vybrána záměrně. Kritérium OOS bez členů zvolil proto, že členské dary jsou považovány za nejstabilnější a nezávislý zdroj příjmu a v takovém případě OOS nezávisí primárně na zdrojích z vnějšího prostředí. Autor použil dvě metody sběru dat – hloubkové polostrukturované rozhovory a studium dokumentů. Výzkum probíhal od zajištění vstupu do terénu do posledního rozhovoru se zaměstnancem organizace od října do prosince roku 2015, tedy v průběhu tří měsíců. Většina rozhovorů proběhla v restauračních zařízeních či v kavárnách.	
Kvalita závěrů práce	2
Student zjistil, že organizace využívala za posledních 5 let ze svého prostředí dva základní typy zdrojů – finanční	

prostředky a dobrovolníky. Z finančních zdrojů to byly jasně dominantní dotace v rámci projektů (získané především z mezinárodního prostředí), které dosahují až k 91,7% ve struktuře zdrojů zkoumané organizace. Nejvíce diskutovanou strategií přežití byl posun k vlastní výdělečné činnosti /semináře, konzultace/ (s. 80) a k většímu důrazu na ní, což bylo zmiňované jako dlouhodobé východisko z hraniční situace a zároveň i předejití další, i když se s tím pojí celá řada negativ (např. odklon od poslání, závislost na cílové skupině, nejistota, potřeba neustálé propagace aj.).

Práce se zdroji

1

V práci je dodržen jednotný standard odkazů na literaturu a prameny. Použitá literatura zdroje jsou vhodné.

Struktura práce, formulační a gramatická úroveň, grafická úprava

2

V první části práce byly představeny hlavní koncepty, které se zabývají tématem práce, tj. koncepty vztahu mezi prostředím a organizací, dále pojmy, které se vážou k tématu (např. prostředí, organizace občanské společnosti aj.). Michal Staněk popisuje vybranou organizaci ve vztahu k tématu práce, tzn. především specifika OOS vzhledem k vnějšímu prostředí, cíle a činnosti OOS, zdroje a financování OOS a také uskutečněné výzkumy v zahraničí. V druhé části práce je již uvedena výzkumná strategie, sběrem dat, metodologie, metody vyhodnocování a interpretace a etické otázky výzkumu. V poslední části autor představuje zjištění, vzniklá na základě analýzy dat, a interpretuje je.

Celková známka před obhajobou:

Diplomovou práci Bc. Michala Staňka doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnocení 1-2.

Otázky k obhajobě:

V textu je uvedeno, že „Uvedená zjištění mohou přispět k lepšímu a hlubšímu pochopení chování organizací občanské společnosti, které získávají většinu svých zdrojů z vnějšího prostředí a jsou na nich závislé.“

Jaké jsou možnosti a překážky pro o.p.s. (ústav) při získávání vlastních zdrojů (vlastní výdělečná činnost)?

V Praze dne 27. 1. 2016

.....

Podpis oponenta práce.